Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok 5. Warszawa, 29 października 1927 roku. № 44.

PRZEMYSŁ PIWOWARSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO I SŁODOWNICZEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKCJA i ADMINISTRACJA — Warszawa, Wiejska 17. — Telefon 5-96. Otwarta od 1 do 3 po poł.

F. DUCHACEK i V. L. ZILA.

Przebudowa suszarni.

(Dokończenie).

2) Rozprzestrzenianie się ciepła w kierunku pionowym podczas całego procesu suszenia przeprowadzone było w ten sposób, że wymierzono zmiany ciepłoty słodu na siatkach i ciepłoty powietrza, poczynając od modlina aż do górnej siatki, a przytem kontrolowano zawartość wody i barwę słodu. Mierzono ciepłoty co godzinę, zestawiano tablice i diagramy. Dla całości, badania przeprowadzano z trzema partjami słodu I, II i III, i uzupełniono danemi dotyczącemi słodu X i Y przed i po suszeniu.

W celu umożliwienia badań na całej wysokości suszarni, w tabelach przewidziano 12-to godzinną pracę, tutaj, więc jak i w praktyce mamy do czynienia jednocześnie z dwiema różnemi partjami słodu. Diagrama przedstawia jednak obraz dwudziestoczterogodzinnej pracy, co oprócz tego, obrazuje również zmiany, jakie zaszły w jednej i tej samej partji słodu.

W diagramach krzywa oznaczona liczbą 1—odpowiada względnej wilgotności powietrza na górnej siatce, liczbą 2 — ciepłocie powietrza w modlinie, liczbą 3 — ciepłocie słodu na dolnej siatce, liczbą 4 — ciepłocie powietrza na dolnej siatce, liczbą 5 — ciepłocie słodu na górnej siatce, liczbą 6 — ciepłocie powietrza na górnej siatce, liczbą — 7 ciepłocie, powietrza na zewnątrz.

Diagrama VI odnosi się do słodu I, diagrama VII do słodu II i diagrama VIII do słodu III.

Z tabeli II i diagramy II wynika, że w tym wypadku (wskutek przewracania słodu w zbyt dużych odstępach) nie osiągnięto dostatecznie niskiej zawartości wody, co spowodowało, że na dolnej siatce słód nieco silnie się zabarwił, pomimo suszenia w ciepłocie bardzo umiarkowanej. Ze słodem II i III (tabela III — V) osiągnięto na górnej siatce już lepsze wyniki suszenia i można było ciepłotę dosuszania podnieść wyżej, aczkolwiek i tu musiano się również liczyć z jakością jęczmienia i daleko posuniętem rozpuszczeniem słodu, co nie pozwalało na zbyt silne podwyższenie ciepłoty. Jasno występujące różnice w położeniu krzywych w diagramach VI i VIII, dotyczących ciepłoty powietrza i słodu na różnych wysokościach w suszarni, prowadzą do wniosku, że przeciąg w suszarni nie osiągnął jeszcze całkowicie zadawalniającej siły, co zostało spowodowane przez niskie ciśnienie atmosferyczne i deszczową niesprzyjającą pogodę, oprócz już wspomnianej wady w budowie. Takie warunki atmosferyczne przedtem wymagałyby znacznie mniejszego obciążenia słodowni.

3) Oprócz tych badań przeprowadziliśmy w suszarni szereg jeszcze innych, ażeby stwierdzić czy suszarnia odpowiada gwarancjom, jakich udzieliła firma Skoda. Podług tych gwarancji miano w okresie 2 × 12 godzin suszenia otrzymać na 1 m² dolnej siatki 45 — 50 kg. słodu pilzeńskiego o zawartości wilgoci nie przekraczającej 4%, o barwie 0,16—0,20 cm³ n/10-Iodu, przy zużyciu 17,5 kg. dobrego ostrawskiego węgla (około 6200 kal.), t. j. 108.500 Kal. na 100 kg. gotowego suszonego słodu.

Te gwarancje dotyczą, naturalnie, pracy przy normalnych warunkach atmosferycznych, przerobu dobrego nadającego się do wyrobu słodów jasnych jęczmienia i metody słodowania na tokach odpowiadającej wyrobowi słodu pilzeńskiego typu. Przy przeprowadzaniu badań żaden z tych warunków nie mógł być urzeczywistniony, gdyż pogoda była w znacznym stopniu niesprzyjająca, jęczmień przerabiany wykazywał skłonność do zabarwienia, a przeróbka słodu na tokach z pewnych względów trwała zbyt długo.

Jeżeli więc nawet w tych niesprzyjających warunkach suszarnia podołała swemu zadaniu, daje zatem jak najlepsze gwarancje na przyszłość.

Najwięcej uwagi zwrócono na zużycie paliwa i na wydajność suszarni. Do suszenia użyto ostrawski węgiel, którego chemiczny rozbiór i zdolność cieplikową podajemy:

Wilgotność — 2,73%.

Popiół — 7,63%.

Cieplik spalania (teoretyczna zdolność spalania) 7.400 Kal.

Zdolność cieplikowa (praktyczna) 7.200 Kal.

TABLICA II.

Siatka (słód)	Godzina	Ciśnienia barometryczne i ciepłota zewnętrzna °R	Względna wilgotność %	Ciepłota powietrza °R	Ciepłota słodu °R	Ciepłota w modlinie °R	Ciepłota w dymniku °R
Górna (I)	1	8	—	—	—	—	—
	2	—	92	16	21	—	—
	3	6,4	96	18	24	—	—
	4	—	85	19	30	—	—
	5	—	86	19	31,5	—	—
	6	4,8	70	21	35	—	—
	7	—	66	24	40	—	—
	8	738	60	25,5	45	—	—
	9	4,0	44	27,5	47,5	—	—
	10	—	41	30	48	—	—
	11	—	38	32	51	—	—
	12	4,0	—	—	—	—	—

Zawartość wody w słodzie 11,8. Barwa 0,16.

Siatka (słód)	Godzina	Ciśnienia barometryczne i ciepłota zewnętrzna °R	Względna wilgotność %	Ciepłota powietrza °R	Ciepłota słodu °R	Ciepłota w modlinie °R	Ciepłota w dymniku °R
Dolna (X)	1	—	—	—	—	—	
	2	—	—	32	35	36	
	2	—	—	39	41	44	120
	4	—	—	43	47	48	
	5	—	—	43	48	58	
	6	—	—	47	52	56	110
	7	—	—	51	57	59	
	8	—	—	55	60	62	
	9	—	—	57	62	63	100
	10	—	—	58	65	66	
	11	—	—	58	65	66	
	12	—	—	57	64	66	135

TABLICA IV.

Siatka (słód)	Godzina	Ciśnienie barometryczne i ciepłota zewnętrzna °R	Względna wilgotność %	Ciepłota powietrza °R	Ciepłota słodu °R	Ciepłota w modlinie °R	Ciepłota w dymniku °R
Górna (III)	1	—	—	—	—	—	—
	2	736	96	16	21	—	—
	3	4,0	96	21	31	—	—
	4	—	95	22	36	—	—
	5	—	80	23	41	—	—
	6	1,6	75	25	41	—	—
	7	—	62	26	47	—	—
	8	—	62	26	50	—	—
	9	0	43	28	51	—	—
	10	—	40	31	53	—	—
	11	—	37	31	53	—	—
	12	0	—	—	—	—	—

Zawartość wody w słodzie 7,2. Barwa 0,15.

Siatka (słód)	Godzina	Ciśnienie barometryczne i ciepłota zewnętrzna °R	Względna wilgotność %	Ciepłota powietrza °R	Ciepłota słodu °R	Ciepłota w modlinie °R	Ciepłota w dymniku °R
Dolna (II)	1	—	—	—	—	—	
	2	—	—	33	35	36	
	3	—	—	41	44	45	100
	4	—	—	42	45	48	
	5	—	—	46	52	53	
	6	—	—	47	53	56	
	7	—	—	51	57	58	
	8	—	—	54	57	59	
	9	—	—	54	58	60	120
	10	—	—	56	59	61	
	11	—	—	56	59	61	
	12	—	—	66	59	61	

TABLICA III.

Siatka (słód)	Godzina	Ciśnienia barometryczne i ciepłota zewnętrzna °R	Względna wilgotność %	Ciepłota powietrza °R	Ciepłota słodu °R	Ciepłota w modlinie °R	Ciepłota w dymniku °R
Górna (II)	1	—	—	—	—	—	—
	2	7,40	80	16	19	—	—
	3	5,0	85	18	21	—	—
	4	—	86	21	23	—	—
	5	—	86	22	28	—	—
	6	5,8	70	24	35	—	—
	7	—	66	22,5	38	—	—
	8	—	60	26,5	41	—	—
	9	8,0	46	30	43	—	—
	10	—	40	35	44	—	—
	11	7,36	40	35	47	—	—
	12	5,6	—	—	—	—	—

Zawartość wody w słodzie 8,2. Barwa 0,16.

Siatka (słód)	Godzina	Ciśnienia barometryczne i ciepłota zewnętrzna °R	Względna wilgotność %	Ciepłota powietrza °R	Ciepłota słodu °R	Ciepłota w modlinie °R	Ciepłota w dymniku °R
Dolna (I)	1	—	—	—	—	—	
	2	—	—	31	34	45	
	3	—	—	41	44	48	160
	4	—	—	38	48	52	
	5	—	—	43	49	52	
	6	—	—	46	50	53	130
	7	—	—	48	54	60	140
	8	—	—	50	55	58	
	9	—	—	51	57	60	140
	10	—	—	52	56	59	
	11	—	—	53	56	61	
	12	—	—	51	55	58	130

TABLICA V.

Siatka (słód)	Godzina	Ciśnienia barometryczne i ciepłota zewnętrzna °R	Względna wilgotność %	Ciepłota powietrza °R	Ciepłota słodu °R	Ciepłota w modlinie °R	Ciepłota w dymniku °R
Górna (Y)	1	—	—	—	—	—	—
	2	745	84	16	20	—	—
	3	0	86	18	21	—	—
	4	—	88	20	23	—	—
	5	—	85	21	27	—	—
	6	2,4	70	25	31	—	—
	7	—	64	26	34	—	—
	8	4,0	60	28	39	—	—
	9	—	46	31	43	—	—
	10	—	42	33	45	—	—
	11	—	40	32	46	—	—
	12	6,4	40	34	49	—	—

Siatka (słód)	Godzina	Ciśnienia barometryczne i ciepłota zewnętrzna °R	Względna wilgotność %	Ciepłota powietrza °R	Ciepłota słodu °R	Ciepłota w modlinie °R	Ciepłota w dymniku °R
Dolna (III)	1	—	—	—	—	—	
	2	—	—	30	32	34	
	3	—	—	40	44	48	145
	4	—	—	47,5	51	54	
	5	—	—	49	54	58	
	6	—	—	50	54	56	130
	7	—	—	53	56	59	
	8	—	—	55	60	63	
	9	—	—	56	62	64	120
	10	—	—	58	62	63	
	11	—	—	58	61	62	
	12	—	—	58	60	62	100

Diagrama VI.

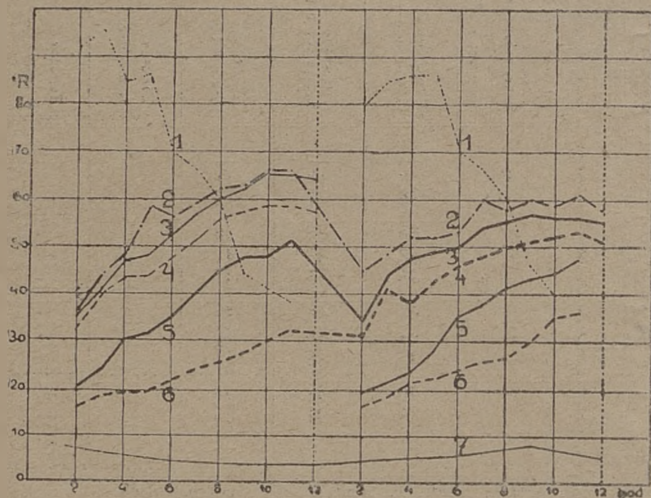

Diagrama VII.

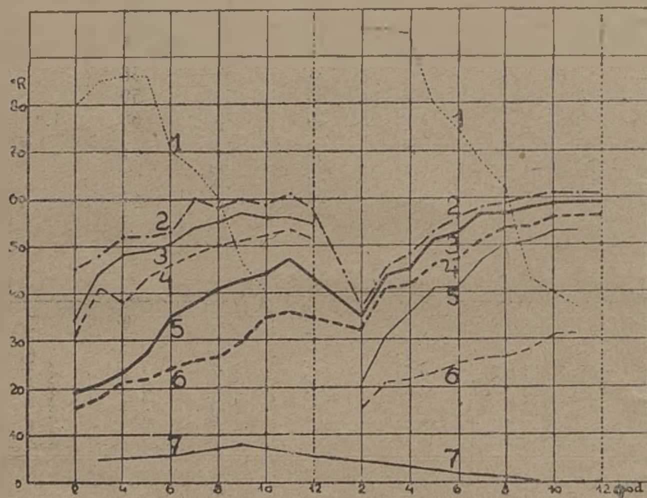
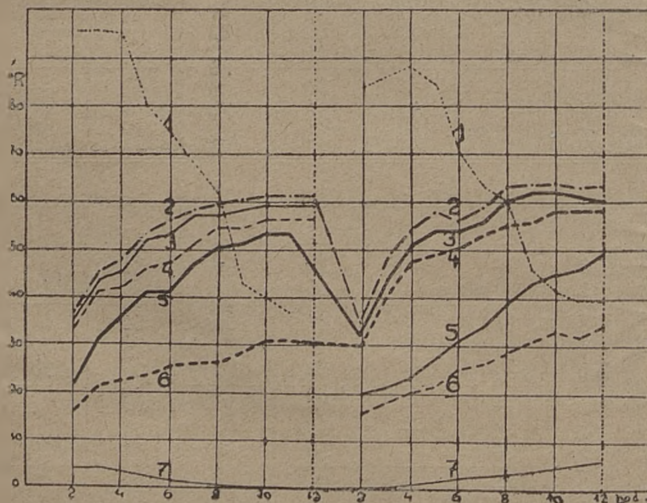

Diagrama VIII.

Następujące daty dotyczą trzech partji słodu z 6 wyładowań w ciągu 72 godzin.

Słód №	w 24 godzin otrzymano słodu q.	w 24 godzin z 1 m² dolnej siatki kg.	Zawartość wilgoci w słodzie %	Barwa cm.³ n/10 I.
I	65,6	101,7	3,6	0,19
II	65,4	101,4	4,0	0,175
III	65,6	101,7	3,9	0,175

W ciągu zatem 72 godzin otrzymano gotowego słodu 196,94 q. o gwarantowanej maksymalnej zawartości wody 4%. Do wysuszenia tej ilości zużyto 28,8 q. węgla, t. j. na 1 q. gotowego suszenia słodu 14,62 kg. węgla, czyli 105,293 Kal. Ponieważ przed przebudową na 1 q. słodu spalono 35 kg. tego samego

węgla, t. j. 250.000 Kal. przedsiębiorstwo osiągnięło zatem już teraz około 58% oszczędności na opale. Ta oszczędność będzie tem większa, czem bardziej będziemy doglądać zmian ciepłoty i ilości słodu przechodzących przez suszarnię. Następne badania miały na celu stwierdzenie czy dalsze zwiększenie pojemności suszarni jest możliwe. W obecnej chwili nie zaleca się w każdym razie nasypywać grubszych warstw, w szczególności długiego, drobno-ziarnistego i łatwo barwiącego się słodu i przy cieplejszej wilgotnej pogodzie, gdyż w tych warunkach przeciąg suszarni nie jest tak silny, ażeby można było suszyć grubsze warstwy słodu. Przekonani jednak jesteśmy, że z chwilą usunięcia wyżej wspomnianych już niedokładności budowli i otwarcia przez przeoczenie zamurowanych wyciągów, pojemność suszarni znacznie wzrośnie.

Rozumie się samo przez się, że tak daleko posunięta oszczędność na opale i znaczne podwyższenie wydajności suszarni przyczyniają się do obniżenia kosztów własnych, na co składa się również oszczędność na robociznie, spowodowanej wydajnością suszarni z jednej strony i zastosowaniem celowych technicznych ulepszeń, jak samoczynnego obracania i samoczynnego nasypywania i wygarniania słodu, z drugiej strony.

W ten sposób przez celową i dobrze przemyślaną przebudowę suszarni, w związku z oszczędnością w opale i robociźnie przy jednoczesnem wzmożeniu wydajności i polepszeniu jakości gotowego produktu, znacznie podniesioną została zyskowność i zdolność konkurencyjna przedsiębiorstwa.

Stoisko Browaru Krotoszyńskiego na wystawie Przemysłu Hotelowego, Restauracyjnego i Cukierniczego w Poznaniu.

Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Na konferencji w Ministerstwie Skarbu w sprawie świadectw przemysłowych dla handlu obcem piwem w browarach orzeczono, że wykup takiego świadectwa zasadniczo jest konieczny. Ponieważ jednak ustawa o opodatkowaniu piwa przewiduje handel obcem piwem przez browary, należy obowiązek wykupu świadectwa przemysłowego na ten handel połączyć z wykupem świadectwa przemysłowego dla browaru jako producenta. Odbywało się to, w ten sposób, że za podstawę do określenia kategorji świadectwa przemysłowego dla browaru branoby sumę łączną piwa wyprodukowanego w browarze i sprowadzanego z obcego browaru. Decyduje w tych sprawach każdorazowo Ministerstwo Skarbu Departament Podatków Stałych. Wobec powyższego uprzejmie prosimy te browary, które prowadzą handel obcem piwem i należą do jednego ze Związków dzielnicowych o łaskawe nadesłanie na ręce C. Z. P. P. i S. podań do Ministerstwa Skarbu Departament Opłat Stałych. Podanie musi być zaopatrzone w znaczek stemplowy za 3 złote i informować jakie świadectwo przemysłowe browar wykupuje, ile produkuje brzeczki gorącej i ile sprzedaje piwa obcego.

W wypadku, gdy powyższa interpretacja będzie korzystną dla browaru, podania zaopinjowane przez C. Z. P. P. i S. skierowane będą do Ministerstwa Skarbu.

Ponieważ sprawa świadectw przemysłowych jest pilną, prosimy o wczesne nadsyłanie podań. Zaznaczamy, że podania browarów nie należących do jednego ze Związków dzielnicowych nie będą załatwiane przez C. Z. P. P. i S.

Stoisko Browaru Krotoszyńskiego na wystawie Przemysłu Hotelowego, Restauracyjnego i Cukierniczego w Poznaniu.

Na podanie nasze z dnia 6.VII i z dnia 10.X r. b. otrzymaliśmy z Głównego Urzędu Miar następującą odpowiedź:

„Stosowanie reskryptu austryjackiego Ministerstwa Handlu z dnia 2.VI.1894, L. 20753, według którego wymagana jest następcza legalizacja beczek po każdorazowem smołowaniu, względnie pobijaniu obręczy, zostało wstrzymane do czasu wydania ogólno-państwowych przepisów o warunkach legalizowania beczek, które to przepisy sprawę tę ostatecznie uregulują".

Na podanie nasze z dnia 24.IX r. b. w sprawie zabezpieczania palenisk w chwilowo nieczynnych browarach otrzymaliśmy od Ministerstwa Skarbu odpowiedź następującą:

„Załatwiając podanie z 24 września b. r. w sprawie zabezpieczania palenisk browarów w czasie, gdy browary są nieczynne Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że zależnie od konstrukcji kotła warzelnego zabezpiecza się go, albo przez nałożenie pieczęci lub plomby na drzwiczkach paleniska, albo też na wentylu parowym, rury, doprowadzającej parę. Podobny system zabezpieczenia jest stosowany we wszystkich prawie Izbach Skarbowych i dotąd nie było wypadku pęknięcia rury".

Wobec zapytań otrzymywanych z browarów przypominamy, że beczki piwne przewozowe podlegają przemierzaniu co trzy lata. Przy powtórnym przemiarze należy usunąć znak cechowniczy i liczbę wyrażającą pojemność beczki. Inne napisy, jak Nr. beczki i firma browaru, mogą pozostać.

Żądania niektórych Izb Skarbowych, ażeby browary wykupywały świadectwa przemysłowe na sprzedaż słodu, są, jak omawiano w Ministerstwie, bezpodstawne, gdyż sprzedaż słodu w żadnym z naszych browarów nie nosi charakteru zawodowego i stałego, a jedynie dokonywane są od czasu do czasu pojedyncze tranzakcje.

Cenniki w bufetach kolejowych, zatwierdzane przez władze kolejowe, dla piw równorzędnych niejednokrotnie wyznaczają różne ceny detaliczne. Ta-

kie traktowanie piwa może dyskredytować zupełnie niesłusznie pewne wyroby i stać się niepożądanym momentem konkurencji. C. Z. P. P. i S., zgodnie z uchwałą Zarządu, zwracał się kilkakrotnie do wykonawczych władz kolejowych, a wreszcie zwrócił się z podaniem do Ministerstwa Kolei.

W sprawie wag samoczynnych Departament Akcyz i Monopolów, orzekł: jeżeli browar posiada taką wagę to w myśl Rozporządzenia Wykonawczego § 53 ust. 2 władze kontroli akcyzowej mają prawo oplombowywania liczników. Czy liczniki muszą być przerobione na miarę metryczną Ministerstwo Skarbu jeszcze się nie wypowiedziało, ponieważ postanowiono zasięgnąć opinji Urzędu Miar.

W sprawie piwa barwiącego „Sinamar", na skutek zakazu używania tego produktu przez Izbę Skarbową Lubelską, przedstawiciel C. Z. P. P. i S., odbył konferencję w Ministerstwie Skarbu w Departamencie Akcyz i Monopolów. Według opinji Ministerstwa Skarbu kontrola nad chemicznym składem tego barwnika jest obecnie niedostateczna i w najbliższym czasie będą opracowane nowe przepisy.

CENY JĘCZMIENIA

Warszawa.	19/X. 43 zł.
	20/X. 41.25 zł.
	21/X. 41.75 zł.
	22/X. 41.75 zł.
Bydgoszcz.	19/X. 40 — 42 zł.
Katowice.	20/X. 48.50 zł.
	21/X. 48.50 zł.
	22/X. 48.50 zł.
	24/X. 48.50 zł
Łódź.	20/X 43 — 44 zł.
Poznań.	21/X. 40 — 42 zł.
	22/X. 40 — 42 zł.
	24/X. 40 — 42 zł.
Wilno.	25/X. 45 — 46 zł
Gdańsk.	21/X. 11.75 — 12.25 flh.
Berlin.	19/X. 220 — 267 mk. n
	20/X 220 — 267 „
	21/X. 220 — 267 „
	24/X. 220 — 267 „
	25/X. 220 — 267 „
Hamburg.	19/X. 11.50 flh. Dun. Ros.
	20/X. 11.50 flh. Dun. Ros.
	22/X. 11.50 flh. Dun. Ros.
	25/X. 11.50 flh. Dun. Ros.
Chicago.	18/X. Malting 75 — 86 cts. za bushel
	19/X. Malting 75 — 86 cts. za bushel
	22/X. Malting 75 — 84 cts. za bushel
	22/X. Malting 75 — 84 cts. za bushel
	24/X. Malting 72 — 81 cts. za bushel
Nowy York.	18/X. Malting 91 cts. za bushel.
	19/X. Malting 91 cts za bushel.
	22/X. Malting 91 cts. za bushel.
	24/X. Malting 91 cts za bushel.

CENY CHMIELU.

Bydgoszcz 15.10. Ceny hurtowe loco Bydgoszcz za 50 kg. Chmiel najlepszej jakości 70 dol., gatunki średnie i gorsze 40 — 70 dol.

Lwów 20.10. Na rynku chmielu tendencja w dalszym ciągu silna z powodu wykupu chmielu przez agentów firm zagranicznych. W Polsce wyprzedano już około 85% zbiorów. Ceny dla browarów niezmienione.

Z RYNKU CHMIELU.

W ostatnich czasach zawierano tranzakcje na plantacjach w granicach 35 do 38 dol. za mały centnar, gatunków prima brakuje już, żądają za nie około dol. 50 za centnar. Tranzakcyj naogół niewiele, co tłumaczą osłabieniem rynku w Norymberdze. Osłabienie to z kolei spowodowane jest zaopatrzeniem się w chmiel większości browarów. Obecnie nabywają chmiel tylko browary pomniejsze, poczem ruch zamrze prawie zupełnie aż do wiosny, kiedy browary wyczerpią już swe zapasy, poczynione obecnie.

NADZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

CZŁONKÓW ZWIĄZKU WŁAŚCICIELI BROWARÓW W POLSCE

odbędzie się dnia 6 listopada 1927 r. w I-ym terminie o godzinie 11-ej, ewentualnie w II-im — o godz. 11.30 rano, w lokalu Związku przy ul. Wiejskiej 17 w Warszawie.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Projekt udziału Związków Piwowarskich w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu w roku 1929,
2. Wolne wnioski.

ZARZĄD

Zawiadamiamy, że dnia 10 i 11 grudnia r. b. odbędzie się w Warszawie

Walny Jesienny Zjazd

naszego Związku ze współudziałem profesorów, którzy przyrzekli wygłosić wykłady z dziedziny piwowarstwa. Podczas Zjazdu nastąpi zwiedzenie Zjednoczonych Browarów Warsz. p. f. „Haberbusch i Schiele".

Jednocześnie uprzejmie prosimy PP. Właścicieli browarów, jak również PP. Dyrektorów o łaskawe umożliwienie naszym kolegom wzięcia udziału w powyższym zjeździe.

Ze względu na nieobecność naszego prezesa od 1 do 30 listopada, który w tym czasie wyjeżdża zagranicę, wszelką korespondencję prosimy kierować do sekretarjatu: Kalisz, Sukiennicza 2.

Imienne zaproszenia zostaną wysłane po ostatecznem ustaleniu programu.

Związek Piwowarów Polskich
W POZNANIU

Sekretarz (—) *J. Michalski.*

CENA OGŁOSZEŃ: 1 str. Zł. 150.—; 1/2 str. Zł. 80.—; 1/3 str. zł. 60—; 1/4 str. Zł. 45.— Zastrzega się zmianę cen ogłoszeń.

Redaktor: W. Adam. Wydawca: Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzplitej Polskiej.

Drukarnia i Litografja p. f. „JAN COTTY“ w Warszawie, Kapucyńska 7.